

Jaargang 3, nummer 2. Een nieuwe editie van een tijdschrift dat in al zijn diversiteit een bijdrage wil leveren aan de denk- en werkprocessen van ieder die met praktijkgericht onderzoek bezig is. Het onderzoeksmatig denken in de onderwijspraktijk krijgt inhoud en vorm in een kritische blik naar de eigen praktijk. Dit draagt dan bij aan de onderzoekende houding die wij willen stimuleren bij onze studenten.

We ondersteunen graag het idee van de onderzoekende school om samen te onderzoeken, te ondervinden en met en van elkaar te leren. In die zin willen we als redactie ook steeds meer gaan bevorderen dat de schrijfstijl bij het praktijkgericht onderzoek meer beschouwend van toon wordt. Dan komen we dichter bij thema's als: Levert het beoogde artikel een bijdrage aan onderzoek om onderwijsverbetering te initiëren? Hoe staat de onderzoeker in relatie tot de praktijk? Levert het artikel een beschouwing op over wat het betekent als voor een bepaalde methode gekozen wordt? Het doen van onderzoek maakt een steeds groter deel uit van de professionalisering tot Master SEN. Juist het – beginnend – onderzoeker zijn, is een voorwaarde voor en ondersteuning van onderwijsverbetering.

Theorie in praktijk – de rubriek met bijdragen van studenten – omvat in dit nummer vier gevarieerde artikelen: Spijker & Wichers schrijven over de invloed op het leraargedrag van een 'bijsluiters' voor leerlingen. Hop deed onderzoek naar onderwijs op maat met betrekking tot hoogbegaafdheid. Stam belicht Educatief partnerschap tussen ouders en school. En Vrieling geeft haar onderzoeksbevindingen over het implementeren van een nieuwe leesmethode; veel ervan is van toepassing op ieder implementeren. De rubriek In de Praktijk bevat van Bijstra onderzoeksinformatie over de uitstroom van leerlingen

cluster 4 in Noord- Nederland; in zijn artikel doet hij de oproep aan verwante scholen 'zelf de vinger aan de pols te houden' en daarmee kennis over het effect van bepaalde schoolspecifieke aanpakken. Hij stelt dat 'daarmee een adequatere opbrengstgerichte sturing mogelijk wordt.'

De Internationale bijdrage is geschreven door (Niusila) Kueni Faamanatu-Eteuati en gaat over inclusief onderwijs in Samoa. We presenteren in de rubriek Uitgezocht een beschouwing van Klabbers & Boosten over de reflectief-onderzoekende houding. In de interviewreeks Onderzoeksdialogen maken De Bruïne en Van Swet een 'pas op de plaats', waarbij zij terugblikken op de inzichten die deze interviews hebben opgeleverd en tevens vooruitkijken. Naast de gebruikelijke vaste rubrieken zoals Berichten en Boekbespreking (van Dijkstra & Jansen – Kwaliteit onderwijs) zet Willem de Vlaming een 'leuke' Column.

En meteen na dit editoriaal stellen we als laatste – but not least – in de rij van leden van onze Raad van Advies met gepaste trots Dolf van Veen voor.

De Redactie

Dolf van Veen is orthopedagoog en houdt zich al 30 jaar bezig met onderzoek en praktijkverbetering op het gebied van de samenwerking tussen het onderwijs en de jeugdzorg, de inrichting van (speciale en intensieve) leerlingen zorg en passend onderwijs, combinatieprogramma's zorg/onderwijs, en bestuurlijke samenwerking op het terrein van het onderwijs- en jeugdbeleid. Hij is werkzaam als buitengewoon hogeschoolhoofddocent Onderwijs en Jeugdzorg bij Hogeschool Windesheim en lector onderwijs en jeugdbeleid in grote steden bij Hogeschool Inholland en

bijzonder hoogleraar bij de universiteit van Nottingham. Op dit moment doet hij onder meer onderzoek naar de verbetering van het curriculum van de initiële lerarenopleidingen op het gebied van Passend onderwijs, effectstudies (RCT) naar multi-method coachen (synchroon videocoachen) van leerkrachten die onderwijs geven aan leerlingen met gedrags- en emotionele problemen, onderzoek naar de impact van Zorg- en adviesteams, en verricht hij met studenten van de master SEN

onderzoek naar ondersteuningsbehoeften van leerkrachten bij de vormgeving van Passend onderwijs en bij gedragsvraagstukken in het bijzonder. Hij is tevens hoofd van het Nederlands Centrum Onderwijs en Jeugdzorg (NCOJ), het onderzoeksnetwerk Urban Education & Children and Youth at Risk van de Europese organisatie voor onderwijsonderzoek (EERA) en voorzitter van de Alliantie Onderwijs en Jeugdzorg en het Landelijk Platform Onderwijs en Jeugdzorg.

Theorie in praktijk

Leo van 't Spijker en José Wichers-Bots
De invloed van de "Bijsluiter" op het educatief handelen van docenten 3

Petra Hop
Onderwijs op maat voor de hoogbegaafde leerling... 9

Beika Vrieling
Resultaatgericht implementeren van een nieuwe leesmethode in het Speciaal Basisonderwijs in Veendam 16

Uit de praktijk

Jan Bijstra
Na de speciale school. Uitstroomgegevens van twee regionale expertisecentra cluster 4 22

Uitgezocht

Wilma Klabbers en Ans Boosten
Een reflectieve-onderzoekende houding: een model voor reflectie als mogelijk hulpmiddel? 29

Internationaal

Niusila Kueni Faamanatu-Eteuati
"Sa'ili'iligā matagi mo faiaoga Samoa". Necessities for teachers to enhance inclusive education in Samoa 34

Interview

Erica de Bruïne en Jacqueline van Swet
Onderzoeksdialogen: een pas op de plaats 38

Boekbesprekingen

A.B. Dijkstra & J.G. Janssens (redactie)
Om de kwaliteit van het onderwijs. Kwaliteitsbepaling en kwaliteitsbevordering 42

Column

Willem De Vlaming
Leuk!? 44

Berichten 45